NORAKSTS

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420461912
AA43 - 2145 - 13/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2013.gada 25.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente S.Kanenberga,
tiesneses A.Kovaļevska un U.Mihailova

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *R.B.* pieteikumu par */iestāde/* 2012.gada 18.maija rīkojuma Nr.20 – 2/269 atzīšanu par prettiesisku, sakarā ar *R.B.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 1.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] */iestāde/* (turpmāk – */iestāde/*) priekšnieks 2012.gada 18.maijā izdeva rīkojumu Nr.20 – 2/269 (turpmāk – Rīkojums), ar kuru nolemts par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kā rezultātā personai nodarīts būtisks personisks kaitējums, saukt */iestāde/ /nodaļa/ /amats/ R.B.* pie disciplināratbildības un piemērot disciplinārsodu – atbrīvošana no amata */iestāde/*, atbrīvojot *R.B.* no amata ar 2012.gada 21.maiju.

Rīkojumā norādīts turpmāk minētais.

[1.1] 2012.gada 16.februārī, neesot procesa virzītājam kriminālprocesā Nr.16870001410, kā arī neesot iekļautam izmeklēšanas grupā, *R.B.*, izmantojot savu dienesta stāvokli, ieguva CD matricu ar audioierakstu sarunu datnēm no */Nosaukums/* krimināllietas un 2012.gada 16.februārī, plkst.17.23 uz sava dienesta stacionārā datora DESKTOP izveidotajā mapē „*/Nosaukums/*" veica audioierakstu sarunu datņu no */Nosaukums/* krimināllietas kopēšanu no ārējā datu nesēja, tas ir, CD matricas no */Nosaukums/* krimināllietas. 2012.gada 17.februārī plkst.10:14 *R.B.* veica datu (mape „*/Nosaukums/*") kopēšanu no sava dienesta stacionārā datora uz personīgo cieto disku (ārējā datu glabāšanas iekārta), kas no *R.B.* puses nesankcionēti (bez informācijas

sistēmas drošības pārziņa atļaujas) tika pieslēgts */iestāde/* informācijas sistēmai. Vēlāk *R.B.* veica datu (mape „*/Nosaukums/*") kopēšanu no personīgā cietā diska uz amata pienākumu veikšanai piešķirtā portatīvā datora DESKTOP. Paskaidrojumos *R.B.* atzīst, ka 2012.gada aprīlī sazinājies ar kādu personu no interneta portāla */interneta vietne/* un nodeva tai personīgo cieto disku ar audioierakstu sarunu datnēm no */Nosaukums/* krimināllietas, kas tika publicēti interneta portālā */interneta vietne/*.

[1.2] Disks ar audioierakstu sarunu datnēm no */Nosaukums/* krimināllietas, kurus *R.B.* nokopēja sev un vēlāk nodeva trešajai personai, ir krimināllietā Nr.16870001410 nozīmīgs pierādījums, jo tiešā veidā saistīts ar minētajā krimināllietā iesaistīto personu vainas pierādīšanu. Kriminālprocesa likuma 375.pants noteic, kas un pie kādiem apstākļiem var iepazīties ar kriminālprocesa materiāliem, tādējādi izslēdzot iespēju kriminālprocesā neiesaistītajām personām piekļūt kriminālprocesa materiāliem.

R.B. ar */iestāde/* priekšnieka 2008.gada 21.februāra rīkojumu tika iecelts */iestāde/ /nodaļa/ /amats/*. Ņemot vērā *R.B.* pieredzi izmeklēšanā, kā arī viņa paskaidrojumos norādīto, atzīstams, ka viņš zināja, ka audioierakstu sarunu datnes no */Nosaukums/* krimināllietas ir izmeklēšanas noslēpums, apzinājās savas rīcības (izmeklēšanas noslēpuma izpaušana) kaitīgās sekas (*/Nosaukums/* krimināllietas materiālu (audioierakstu) nonākšana trešo personu rīcībā, tādējādi graujot */iestāde/* tēlu sabiedrības acīs) un vēlējies šo seku iestāšanos. Tādējādi *R.B.* apzināti neievēroja Kriminālprocesa likuma 375.panta pirmo daļu.

R.B. kā */iestāde/ /nodaļa/ /amats/*, kurš ir valsts amatpersona, ir saistoši likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" valsts amatpersonām noteiktie ierobežojumi un aizliegumi. *R.B.* ir pārkāpis likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 19.pantu un Informācijas atklātības likuma 5.pantu. Tādējādi *R.B.* ir prettiesiski izmantojis valsts amatpersonas statusu, lai piekļūtu formācijai, kura nav bijusi nepieciešama mērķiem, kas ir saistīti ar valsts amatpersonas amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu.

Nododot krimināllietas materiālus trešajai personai, *R.B.* nav ievērojis sava 2008.gada 21.februāra amata apraksta 5.12.punktu, kā arī */iestāde/* 2009.gada 9.aprīļa Ētikas kodeksa 3.4.1., 3.1.2., 3.2.3. un 3.4.2.punktu. Tādējādi *R.B.* ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, kas paredzēts */iestāde/* 2006.gada 10.marta kārtības Nr.1 - 4/2 „Disciplinārlietas ierosināšanas, izskatīšanas un disciplinārsoda piemērošana kārtība" (turpmāk – Kārtība Nr.1 – 4/2) 46.punktā, tas ir, normatīvo aktu neievērošana.

[1.3] *R.B.*, nododot audioierakstu sarunu datnes, kas ir izmeklēšanas noslēpums, no */Nosaukums/* krimināllietas trešajai personai, kā rezultātā minētās audioierakstu datnes nonāca atklātībā, ir nodarījis kriminālprocesā Nr.16870001410 iesaistītajai personai *K.M.* personisku kaitējumu, uz ko *K.M.* norāda arī savā 2012.gada 5.aprīļa pratināšanas protokolā, jo viņš paļāvās uz */iestāde/* kā izmeklēšanas iestādes likumīgu rīcību, nepieļaujot telefona sarunu audioierakstu, kas tika iegūti operatīvajā ceļā un vēlāk pievienoti kriminālprocesa Nr.16870001410 materiāliem, nonākšanu publiskajā telpā. Minētā *K.M.* paļaušanās izriet no tiesiskās paļāvības principa, kas nosaka, ka valsts iestādēm ir jābūt konsekventām savā darbībā

attiecībā uz to izdotajiem normatīvajiem aktiem, jāievēro tiesiskā paļāvība, kas personām varētu rasties uz konkrētā normatīvā akta pamata. Kriminālprocesa likuma 375.pants noteic to personu loku, kuras drīkst iepazīties ar krimināllietas materiāliem pēc kriminālprocesa pabeigšanas un galīgā nolēmuma stāšanās spēkā. Tādējādi *R.B.* rīcības rezultātā ir nodarīts kaitējums ne tikai */iestāde/* kā valsts pārvaldes iestādei, negatīvi ietekmējot */iestāde/* tēlu, bet arī kriminālprocesā iesaistītās personas interesēm.

[1.4] Atsaucoties uz Kārtības Nr.1 – 4/2 9.2.apakšpunktu un Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 8.panta pirmo daļu, secināts, ka *K.M.* nodarītais kaitējums atzīstams par būtisku, jo to nav iespējams novērst, novēršot attiecīgā disciplinārpārkāpuma tiešās sekas. Turklāt *R.B.* kā */iestāde/ /nodaļa/ /amats/*, kuram personīgi tieši jāgarantē personu tiesību ievērošanu kriminālprocesa ietvaros, veica darbības, kas diskreditē viņu kā */iestāde/* darbinieku, */iestāde/ /nodaļa/* kolēģus, kā arī visus */iestāde/* darbiniekus sabiedrības acīs, un ar savu iepriekš minēto rīcību neatgriezeniski grauj Latvijas Republikas iedzīvotāju uzticību */iestāde/* kopumā, kā arī katrai */iestāde/* amatpersonai atsevišķi, jo jebkura */iestāde/* amatpersonas rīcība ietekmē */iestāde/* darbību kopumā. Tādējādi *R.B.* izdarījis disciplinārpārkāpumu, kas paredzēts Kārtības Nr.1 - 4/2 38. un 45.punktā.

[1.5] Izvērtējot jautājumu par to, vai kriminālprocesa Nr.16870001410 materiālos esošās informācijas noplūde varētu radīt kaitējumu turpmākajai krimināllietas izmeklēšanai, atzīts, ka *R.B.* rīcības rezultātā samazinās kriminālprocesā iesaistīto personu uzticība procesa virzītājam, kā arī */iestāde/* kopumā, kas var sarežģīt turpmāko pierādījumu iegūšanu kriminālprocesā Nr.16870001410, jo informācija par materiālu (audioierakstu) noplūdi no */Nosaukums/* krimināllietas tika plaši atspoguļota masu informācijas līdzekļos, pastiprināti tika pievērsta sabiedrības uzmanība par notikušo informācijas noplūdi */iestāde/*. */iestāde/* tāpat kā jebkurai citai valsts institūcijai, tās sekmīgas darbības nodrošināšanai būtiska ir sabiedrības uzticēšanās. Šī uzticēšanās mazinās, ja */iestāde/ /nodaļa/ /amats/*, kura galvenais uzdevums ir noziedzīgu nodarījumu izmeklēšana, kas sevī ietver izmeklēšanas noslēpuma saglabāšanu, ļaunprātīgi izmanto savu dienesta stāvokli un nopludina kriminālprocesa materiālus, tādējādi apzināti pārkāpjot kriminālprocesuālās tiesību normas, */iestāde/* likuma un citu */iestāde/* iekšējo normatīvo aktu prasības.

[1.6] *R.B.*, nesaskaņojot ar atbildīgo personu un pieslēdzot savu personīgo cieto disku pie darba stacionārā datora, lai uz cietā diska pārkopētu iepriekš izveidoto mapi „*/Nosaukums/*” ar tajā esošajām audioierakstu sarunu datnēm un vēlāk pieslēdzot minēto cieto disku pie amata pienākumu veikšanai piešķirtā portatīvā datora, ir pārkāpis */iestāde/* 2010.gada 27.augusta noteikumu Nr.1 - 4/6 „Informācijas sistēmu drošības noteikumi” 12.1. un 30.punktu. Izvērtējot *R.B.* 2012.gada 17.aprīļa paskaidrojumā norādīto par to, ka savu cieto disku bieži pieslēdz gan mājās, gan darbavietā pie dienesta portatīvā datora, kā arī 2012.gada 11.aprīļa pratināšanas protokolā sniegto informāciju, ka viņš neatceras, vai uz ārējā cietā bija kādi procesuāli dokumenti, secināts, ka *R.B.* minētās tiesību normas apzināti pārkāpj jau

ilgstošu laiku (*R.B.* 2010.gada 1.decembrī ar savu parakstu apliecināja, ka viņš no */iestāde/ /nodaļa 2/ /amats 2/ S.H.* puses ir instruēts par */iestāde/* 2010.gada 27.augusta noteikumiem Nr.1 - 4/6 ,,Informācijas sistēmu drošības noteikumi" un apņemas tos ievērot). Turklāt *R.B.*, nebūdams iesaistīts kriminālprocesa Nr.16870001410 izmeklēšanā, un pārkopējot audioierakstu sarunu datnes, kas atradās uz *R.B.* personīgā cietā diska, no */Nosaukums/* krimināllietas uz amata pienākumu veikšanai piešķirtā portatīvā datora DESKTOP, nav ievērojis arī */iestāde/* 2010.gada 27.augusta noteikumu Nr.1 - 4/6 „Informācijas sistēmu drošības noteikumi" 41.1.punktu.

[1.7] *R.B.*, izmantojot darba stacionāro un portatīvo datoru, lai pārkopētu audioierakstu sarunu datnes no */Nosaukums/* krimināllietas, kā arī izmantojot darba stacionāro datoru, lai noskaidrotu */interneta vietne/* pārstāvju kontaktus, nav ievērojis */iestāde/* 2008.gada 29.augusta kārtības Nr.1 - 4/5 ,,Kārtība, kādā */iestāde/* tiek izmantota manta" 2.punktu.

[1.8] Izvērtējot *R.B.* paskaidrojumā un pratināšanas protokolā norādīto, konstatēts ka *R.B.* izpaudis arī *A.E.* informāciju par *S.A.* atbrīvošanu no amata un nodevis *S.A.* pieņemto paskaidrojumu resoriskās pārbaudes ietvaros. Saskaņā ar */iestāde/* priekšnieka p.i. 2011.gada 18.jūlija rīkojuma Nr.1 - 1/40 ,,Par ierobežotas pieejamības informāciju" 1.1.punktu informācija, kas attiecas uz lietvedībā esošu lietu, tajā skaitā, pārbaudes materiāli, līdz brīdim, kad attiecīgajā lietā tiek pieņemts lēmums, ir ierobežotas pieejamības informācija. Līdz ar to *R.B.* ir izpaudis ierobežotas pieejamības informāciju, kura viņam bija pieejama pildot amata pienākumus, jo viņš *S.A.* esot sniedzis nepieciešamo palīdzību profesionālo pienākumu izpildē, pārkāpjot sava 2008.gada 21.februāra amata apraksta 5.12.punktu, */iestāde/* 2009.gada 9.aprīļa Ētikas kodeksa 3.4.1.punktu un 6.punktu. Tādējādi *R.B.* ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, kas paredzēts Kārtības Nr.1 - 4/2 40.punktā, tas ir, - ierobežotas pieejamības informācijas izpaušana. Turklāt, izpaužot ierobežotas pieejamības informāciju, kas attiecas uz *S.A.* veikto resorisko pārbaudi bez */iestāde/* priekšnieka vai tā pilnvarotas personas piekrišanas, par kuras neizpaušanu *R.B.* parakstījās 2009.gada 10.martā apliecinājumā, *R.B.*, saskaņā ar Informācijas, atklātības likuma 16.panta trešo daļu, ir saucams pie disciplināratbildības.

[1.9] Izvērtējot *R.B.* rīcības motīvus (veicot prettiesiskas darbības, jo netika */iestāde/* atbilstoši novērtēts), konstatēts, ka *R.B.* darbība un tās rezultāti kopš darba attiecību uzsākšanas */iestāde/* no 2008.gada 21.februāra ir tikuši vērtēti divas reizes par laika posmu no 2009.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 31.decembrim, nosakot „B" vērtējumu. Minētajiem vērtējumiem *R.B.* piekritis, apstiprinot to ar savu parakstu novērtēšanas veidlapā, taču savos paskaidrojumos *R.B.* norāda, ka nav ticis pienācīgi novērtēts. Saskaņā ar */iestāde/* priekšnieka 2010.gada 13.janvāra rīkojuma Nr.2 - 1/13 „Par */iestāde/* amatpersonu un darbinieku darbības un tās rezultātu novērtēšanas apstrīdēšanas kārtību" 2.punktu, ja darbinieks nepiekrīt noteiktajam vērtējumam, tas triju darbdienu laikā */iestāde/* priekšniekam iesniedz apstrīdēšanas iesniegumu. *R.B.* kopš iecelšanas amatā ne reizi nav apstrīdējis savas darbības novērtēšanas rezultātus.

Vienlaikus, izvērtējot *R.B.* darbības un tās rezultātu novērtēšanas veidlapas par periodu no 2010.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 31.decembrim ailē „Sadarbības prasmes" *R.B.* norādīto par to, ka kriminālprocesuālo jautājumu risināšanā iesaista arī advokātus, ar kuriem cenšas apspriest konkrētas situācijas, amatpersonas rīcību kādā jautājumā, vai uzzināt advokāta viedokli kādā kāzusā vai lietā, secināts, ka *R.B.* neapzinās izmeklēšanas noslēpuma būtību, ierobežotas pieejamības informācijas neizpaušanas pienākumu, jo nav iespējams uzzināt advokāta pamatotu viedokli lietā (kriminālprocesā, resoriskajā pārbaudē), neiedziļinoties lietas būtībā, tādējādi neizpaužot informāciju no materiāliem, kas ir izmeklēšanas noslēpums, vai neizpaužot informāciju, kas attiecas uz lietvedībā (arī kolēģu) esošu lietu, kas ir ierobežotas pieejamības informācija.

Tādējādi darba devējs, atbildot par */iestāde/* kopēju darbību, nevar paļauties uz to, ka arī turpmāk *R.B.* kā */iestāde/ /nodaļa/ /amats/* rīkosies atbilstoši normatīvo aktu prasībām un nepieļaus savas darbības prettiesiskumu arī turpmāk. Turklāt izmeklēšanas veikšana, kas ir svarīgākais no *R.B.* amata pienākumiem, nedrīkst būt tādas amatpersonas kompetencē, kura savā darbībā apzināti pārkāpj kriminālprocesuālās tiesību normas, kuras ir viens no nozīmīgākajiem tiesību instrumentiem */amats/* darbībā. Turklāt *R.B.*, kurš ir pieredzējis */amats/* (*/iestāde/ /amats/* pienākumus pilda no 2008.gada 21.februāra, pirms tam */amats/* pienākumus veica */iestāde 2/*) un no kura puses nebūtu pieļaujama pat iespējamība izpaust izmeklēšanas noslēpumu, apzinās, ka pārkāpj tiesību normas, bet mēģina sevi attaisnot ar to, ka viņš */iestāde/* jūtas kaut kādā veidā nenovērtēts. Līdz ar to secināts, ka *R.B.*, apgalvojums par viņa nenovērtēšanu no */iestāde/* vadības puses ir uzskatāms par */amats/* neprofesionālo rīcību, kā arī mēģinājumu izvairīties no atbildības.

Atbilstoši Kārtības Nr.1 - 4/2 6.punktam *R.B.* rīcībā nav konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi, bet atbilstoši minētās kārtības 7.2.punktam ir konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis, tas ir, personai nodarīts būtisks personisks kaitējums.

[1.10] Izvērtējot *R.B.* 2012.gada 11.aprīļa papildus pratināšanas protokolā un 2012.gada 17.aprīļa paskaidrojumā norādīto, secināts, ka *R.B.* disciplinārpārkāpumu ir izdarījis tīši, jo ir apzinājies savas rīcības prettiesisko raksturu, paredzējis tās kaitīgās sekas un apzināti pieļāvis šo seku, tas ir, */Nosaukums/* krimināllietas materiālu (audioierakstu), kā arī *S.A.* resoriskās pārbaudes materiālu, nonākšanu trešo personu rīcībā, */iestāde/* tēla graušanu sabiedrības acīs, iestāšanos.

Lemjot jautājumu par disciplinārsoda veidu *R.B.*, tiek ņemts vērā piemērojamā disciplinārsoda atbilstība izdarītā pārkāpuma smagumam. Izvērtējot */iestāde/* amatpersonas *R.B.* pārkāpuma atbilstošāko disciplinārsoda veidu, tiek ņemtas vērā, *R.B.* izdarītā disciplinārpārkāpuma smaguma pakāpe, jo *R.B.* rīcība neatgriezeniski diskreditē */iestāde/* kā iestādi, kopumā mazina uzticību valsts pārvaldei un katrai */iestāde/* amatpersonai atsevišķi, kā arī nodara būtisku kaitējumu kriminālprocesā Nr.16870001410 iesaistītās personas interesēm. *R.B.* disciplinārpārkāpums ir saistīts ar viņa tiešo amata pienākumu pildīšanu, jo izmeklēšanas veikšana, kas ietver sevī izmeklēšanas noslēpuma neizpaušanu, ir tiešais *R.B.* amata pienākums.

Kaut gan *R.B.* līdz šim nav disciplināri sodīts, taču, ņemot vērā viņa amata pienākumu specifiku, atbildības pakāpi, darba pieredzi un to, ka *R.B.* savu rīcību nenožēlo, kas var novest pie tās atkārtošanas, lai turpmāk novērstu līdzīgus likumpārkāpumus, atbilstošākais disciplinārsods *R.B.* izdarītā pārkāpuma smagumam ir viņa atbrīvošana no amata.

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2012.gada 19.jūnijā saņemts *R.B.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikums par Rīkojuma atzīšanu par prettiesisku.

Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] Rīkojums ir pamatots ar nepārbaudītiem disciplinārlietas izmeklēšanas datiem. Proti, ir izdarīts iespējami nepatiess secinājums „kā rezultātā personai nodarīts būtisks personisks kaitējums", jo nav noskaidrota tieša cēloņsakarība starp pieteicēja rīcību un personai nodarīto būtisko kaitējumu. Būtisks kaitējums (sekas) varēja rasties ne tikai pieteicēja, bet arī kādas citas personas rīcības rezultātā.

[2.2] Disciplinārlietas izmeklēšanas laikā netika noskaidrota persona, kurai pieteicējs iedeva disku, kā arī netika pārbaudīts, vai šī persona bija no interneta portāla */interneta vietne/*. Pieteicējs personīgo disku ar audioierakstu sarunu datnēm no */Nosaukums/* kriminālllietas nodeva kādai trešajai personai, par kuru pieteicējs tikai domā (pieļauj), ka tā bija no portāla */interneta vietne/*.

[2.3] No Rīkojuma nevar secināt, ka tieši pieteicēja rīcības rezultātā jebkura persona varēja interneta portālā */interneta vietne/* iepazīties ar audioierakstu datnēm no */Nosaukums/* kriminālllietas. Ar tādu pašu varbūtību var secināt, ka portālam */interneta vietne/* datnes varēja nodot jebkura cita persona un ka persona, kurai pieteicējs nodeva datnes, tās izdzēsa nesaglabājot. Lietā nav pierādīts, ka publiskoja tieši tās datnes, kuras nodeva pieteicējs, nevis kāda cita persona, kurai tās bija pieejamas.

[2.4] No Rīkojuma nevar secināt, vai pieteicējs apzinās vai neapzinās izmeklēšanas noslēpuma būtību.

[2.5] Pieteicējs nepārsūdz to, ka ir atbrīvots no amata. Pieteicējs vienīgi lūdz Rīkojuma nolēmuma daļā iekļaut secinājumus, kas apstiprinās ar administratīvās lietas materiāliem. Pieteicējs pārsūdz Rīkojuma nolēmuma daļas secinājumu - kā rezultātā personai nodarīts personisks kaitējums.

[2.6] Dienā, kad */iestāde/* darbiniece *Ļ.B.* uzklausīja pieteicēja paskaidrojumu disciplinārlietas ietvaros, kriminālprocesa materiālos atradās jau vismaz divi nopratināšanas protokoli, kuros pieteicējs izskaidroja savas darbības un to motīvus, bet disciplinārlietas materiāliem */iestāde/* pievienoja tikai sākotnējo pratināšanas protokolu.

Administratīvajā lietā nav pieļaujams izmantot aizdomās turētā liecības, kas ir sniegtas kriminālprocesā, un vienīgi ar to pamatot Rīkojumu.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemts */iestāde/* (turpmāk arī – atbildētājs) rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka pieteikumu uzskata par nepamatotu un

noraidāmu, pamatojoties uz Rīkojumā minētajiem apsvērumiem, papildus norādot turpmāk minēto.

[3.1] Disciplinārlietas izmeklēšanas komisija ir pievienojusi lietai tieši to pratināšanas protokolu, kurā visplašāk ir atspoguļotas pieteicēja liecības, kas ir precīzākas, nevis pirmo, kurā pieteicējs neatklāj visus viņam zināmos apstākļus.

[3.2] Disciplinārlietas izskatīšanas laikā pieteicējs disciplinārlietas izmeklēšanas komisijai sniedza savu paskaidrojumu, taču ne reizi neizteica lūgumu par papildus materiālu pievienošanu lietai, bet tikai apliecināja, ka piekrīt kriminālprocesā viņa 2012.gada 11.aprīļa sniegto liecību izmantošanai disciplinārlietā.

[3.3] Atbilstoši */iestāde/* likuma */numurs/*.panta sestajai daļai */iestāde/* amatpersonas saukšana pie disciplinārās atbildības neatbrīvo viņu no iespējamās administratīvās atbildības vai kriminālatbildības. Proti, ar vienām darbībām persona var būt izdarījusi noziedzīgu nodarījumu un, būdama amatpersona, arī disciplinārpārkāpumu, par ko tiek atbilstoši sodīta. Tiesību normas neparedz, ka iestādei šādos gadījumos būtu jāsagaida nolēmums krimināllietā, lai varētu pieņemt lēmumu saistībā ar disciplinārlietu. Lai izlemtu jautājumu par personas saukšanu pie disciplināratbildības, iestāde pati noskaidro apstākļus un dod tiem savu vērtējumu.

[3.4] Pieteicējs tika saukts pie disciplināratbildības par vairāku disciplinārpārkāpumu izdarīšanu, neatkarīgi no tā, kura tieši persona saņēma no pieteicēja informāciju un kura persona minēto informāciju tālāk ievietoja interneta portāla */interneta vietne/*. */iestāde/* konstatēja pieteicēja apzinātu rīcību, prettiesiski iegūstot informāciju, izmantojot dienesta stāvokli un izpaužot citai personai informāciju, kuru likums aizliedz izpaust. Apstākļa noskaidrošana, tieši kura persona ir saņēmusi no pieteicēja informāciju, kas bija izmeklēšanas noslēpums, neattaisno pieteicēja prettiesisko rīcību.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 1.novembra spriedumu pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] */iestāde/* likuma */numurs/*.panta pirmā daļa noteic, ka par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, dienesta pilnvaru pārsniegšanu, valsts noslēpuma vai ierobežotas pieejamības informācijas izpaušanu, darba līguma un darba kārtības neievērošanu, noteikto amata pienākumu nepildīšanu vai šo pienākumu nolaidīgu pildīšanu, */iestāde/* mantas bojāšanu vai nozaudēšanu, kā arī par */iestāde/* ētikas kodeksā noteikto profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipu neievērošanu, apkaunojošu nodarījumu, kas nav savienojams ar amatpersonas vai darbinieka statusu, un citu normatīvo aktu neievērošanu amata pienākumu izpildē */iestāde/* amatpersonu un darbinieku sauc pie disciplināratbildības. Savukārt šī panta otrā daļa noteic, ka */iestāde/* amatpersonai un darbiniekam par disciplinārpārkāpumu var piemērot šādus disciplinārsodus: 1) piezīmi; 2) rājienu; 3) mēnešalgas samazināšanu uz laiku līdz vienam gadam, ieturot līdz 20 procentiem no mēnešalgas; 4) pazemināšanu amatā uz laiku līdz trim gadiem; 5) atbrīvošanu no amata. Savukārt

saskaņā ar Kārtības Nr.1 – 4/2 5.1.apakšpunktu disciplinārpārkāpums atzīstams par izdarītu ar nodomu (tīši), ja darbinieks, kas to izdarījis, ir apzinājies savas rīcības prettiesisko raksturu, paredzējis tās kaitīgās sekas un vēlējies vai apzināti pieļāvis šo seku iestāšanos.

[4.2] Tiesa no lietas faktiskajiem apstākļiem konstatēja, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs, izmantojot savu dienesta stāvokli, ieguva CD matricu ar audioierakstu sarunu datnēm no */Nosaukums/* krimināllietas un 2012.gada 16.februārī plkst.17:23 uz sava dienesta stacionārā datora DESKTOP izveidotajā mapē „*/Nosaukums/*" veica audioierakstu sarunu datņu no */Nosaukums/* krimināllietas kopēšanu no ārējā datu nesēja, tas ir, CD matricas no */Nosaukums/* krimināllietas. 2012.gada 17.februārī plkst.10:14 pieteicējs veica datu (mape „*/Nosaukums/*") kopēšanu no sava dienesta stacionārā datora uz personīgo cieto disku (ārējā datu glabāšanas iekārta), kas no pieteicēja puses bez informācijas sistēmas drošības pārziņa atļaujas tika pieslēgts */iestāde/* informācijas sistēmai. Vēlāk pieteicējs veica datu (mape „*/Nosaukums/*") kopēšanu no personīgā cietā diska uz amata pienākumu veikšanai piešķirtā portatīvā datora DESKTOP. 2012.gada aprīlī pieteicējs nodeva šos */Nosaukums/* krimināllietā iegūtās audioierakstu sarunu datnes trešajai personai, kura, iespējams, bija no interneta portāla */interneta vietne/*.

Šos apstākļus apstiprina pieteicēja 2012.gada 11.aprīlī sniegtā liecība aizturētā statusā krimināllietā (*lietas 109 - 113.lapa*), 2012.gada 17.aprīļa paskaidrojums disciplinārlietas ietvaros (*lietas 43 - 44.lapa*). Šo apstākli pieteikumā tiesai (*lietas 3 - 7.lapa*), papildus paskaidrojumos tiesai (*lietas 136; 138 - 140.lapa*) un tiesas sēdē apstiprināja arī pats pieteicējs (*lietas 151 - 154.lapa*).

[4.3] Kriminālprocesa likuma 375.panta pirmā daļa noteic, ka kriminālprocesa laikā krimināllietā esošie materiāli ir izmeklēšanas noslēpums un ar tiem drīkst iepazīties amatpersonas, kuras veic kriminālprocesu, kā arī personas, kurām minētās amatpersonas attiecīgos materiālus uzrāda šajā likumā paredzētajā kārtībā. Savukārt 29.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka */amats/* ir pienākums veikt izmeklēšanas darbības, lai noskaidrotu, vai noticis noziedzīgs nodarījums, kas to izdarījis, vai kādai personai par to krimināltiesiski jāatbild, noskaidrot šo personu un iegūt pierādījumus, kas dod pamatu personas saukšanai pie kriminālatbildības.

[4.4] Pieteicējs 2009.gada 10.martā ir arī parakstījies par to, ka apņemas ievērot normatīvajos aktos noteikto kārtību ierobežotas pieejamības informācijas sniegšanā, tajā skaitā neizpaust ierobežotas pieejamības informāciju, kas kļuvusi zināma, pildot amata pienākumus, bez */iestāde/* priekšnieka vai tā pilnvarotās personas piekrišanas (*lietas 67.lapa*).

Tā kā pieteicējs, būdams */iestāde/ /nodaļa/ /amats/* no 2008.gada 21.februāra, zināja un viņam vajadzēja zināt, ka */amats/* ir jāgarantē izmeklēšanas noslēpuma saglabāšana, kā arī apzinājās, ka, nododot krimināllietas materiālus citai personai (no, iespējams, portāla */interneta vietne/*), tā tiks publiskota un vēlējās, lai tā tiktu publiskota (*lietas 153.lapa*), pieteicējs apzinājās kaitīgo seku iestāšanās iespēju un vēlējās tās, motivējot savu rīcību ar vēlmi darīt zināmu sabiedrībai pārkāpumus paša */iestāde/* rīcībā un uzlabot tā darbību (*lietas 153.lapa*).

[4.5] Tādējādi tiesa atzina, ka pieteicējs kā valsts amatpersona ir pārkāpis Kriminālprocesa likuma 375.pantu.

Izvērtējot lietas tiesiskos un faktiskos apstākļus, tiesa atzina, ka pieteicējs pārkāpumu ir izdarījis ar nodomu (tīši).

[4.6] No lietas materiāliem izriet, ka konkrētajā gadījumā pieteicējs, nesaskaņojot ar atbildīgo personu, pieslēdza savu personīgo cieto disku pie darba stacionārā datora, lai uz cietā diska pārkopētu iepriekš izveidoto mapi „*/Nosaukums/*" ar tajā esošajām audioierakstu sarunu datnēm, un vēlāk pieslēdza minēto cieto disku pie amata pienākumu veikšanai piešķirtā portatīvā datora.

Tādējādi pieteicējs pārkāpa */iestāde/* 2010.gada 27.augusta noteikumu „Informācijas sistēmu drošības noteikumi" 12.1.apakšpunktu (noteic, ka informācijas sistēma lietotājs datu apmaiņai izmanto tikai drošības pārziņa atzītus datu nesējus) un 30.punktu (noteic, ka svešu, informācijas sistēmai nepiederīgi iekārtu (piemēram, portatīvie datori, ārējās datu glabāšanas iekārtas, digitālās foto un video kameras, modemi, mobilie telefoni) pieslēgšana informācijas sistēma pieļaujama tikai tad, ja to ir mutiski vai rakstiski atļāvis informācijas sistēma drošības pārzinis un tiek nodrošināta visu iekārtu pieslēgšanas, darbības un atslēgšanas uzskaite un kontrole).

Tāpat pieteicējs ir pārkāpis šo noteikumu 41.1.apakšpunktu (noteic, ka */iestāde/* personālajos datoros, kuri tiek lietoti ārpus */iestāde/* darba telpām, glabā tikai tos informācijas resursus, kas nepieciešami noteiktajā laikā noteiktajam datora lietotājam), jo pieteicējs 2012.gada 17.aprīļa paskaidrojumā norādījis, ka savu cieto disku bieži pieslēdz gan mājās, gan darbavietā pie dienesta portatīvā datora, kā arī 2012.gada 11.aprīļa pratināšanas laikā norādīja, ka viņš neatceras, vai uz ārējā cietā bija kādi procesuāli dokumenti.

Tāpat tas apstāklis, ka pieteicējs izmantoja darba stacionāro un portatīvo datoru, lai pārkopētu audioierakstu sarunu datnes no krimināllietas, kā arī izmantoja darba stacionāro datoru, lai noskaidrotu */interneta vietne/* pārstāvju kontakttelefonus, vērtējams kā apstāklis, ka pieteicējs pārkāpa */iestāde/* 2008.gada 29.augusta kārtības Nr.1 - 4/5 „Kārtība, kādā */iestāde/* tiek izmantota manta" 2.punktu (noteic, ka */iestāde/* darbinieks izmanto */iestāde/* mantu tikai sava amata (darba) pienākumu pildīšanai, kā arī tādu pienākumu pildīšanai, kas nepieciešami */iestāde/* darbības nodrošināšanai vai */iestāde/* interesēs).

[4.7] Līdz ar to, ievērojot iepriekš konstatēto, tiesa atzina, ka pieteicējs ir pārkāpis */iestāde/* Kārtības Nr.1 - 4/2 38.punktu – ļaunprātīgi izmantojis dienesta stāvokli, 40.punktu – izpaudis ierobežotas pieejamības informāciju, 41.punktu – nav ievērojis darba kārtību, 45.punktu - izdarījis apkaunojošu nodarījumu, kas nav savienojams ar amatpersonas vai darbinieka statusu, un 46.punktu – nav ievērojis citus normatīvos aktus amata pienākumu izpildē.

[4.8] Kā izriet no 2012.gada 11.aprīļa pieteicēja pratināšanas protokola (*lietas 109 - 113.lapa*), pieteicējs ir atzinis, ka 2012.gada martā uzreiz pēc *S.A.* atbrīvošanas no amata */amats 3/ A.E.* ir izpaudis informāciju par *S.A.* atbrīvošanu no amata un nodevis *S.A.* sastādīto procesuālos dokumentu un dokumenta projektu. Tādējādi tiesa atzina, ka pieteicējs ir pārkāpis */iestāde/* priekšnieka p.i. 2011.gada 18.jūlija rīkojuma

Nr.1 - 1/40 „Par ierobežotas pieejamības informāciju" 1.1.apakšpunktu (noteic, ka informācija, kas attiecas uz lietvedībā esošu lietu, tajā skaitā pārbaudes materiāli, līdz brīdim, kad attiecīgajā lietā tiek pieņemts lēmums, ir ierobežotas pieejamības informācija) un sava amata pienākuma 5.12.apakšpunktu, kā arī */iestāde/* 2009.gada 9.aprīļa Ētikas kodeksa 3.4.1.apakšpunktu.

Pratināšanas protokolā norādīts, ka *S.A.* kā jauna */amats/* regulāri deva pieteicējam lasīt un labot viņas sastādīto dokumentu projektus, tāpēc viņš neatceras, vai šos dokumentus paņēma no *S.A.* galda, kurš atradās līdzās pieteicēja darba galdam. Tādējādi pieteicējs ir pārkāpis arī */iestāde/* Ētikas kodeksa 6.punktu (noteic, ka darbinieks ļaunprātīgi neizmanto kolēģu uzticēšanos). Līdz ar to pieteicējs ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, kas paredzēts Kārtības Nr.1 - 4/2 40.punktā, proti, izpaudis ierobežotas pieejamības informāciju, tādēļ saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 16.panta trešo daļu ir saucams pie disciplināratbildības.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzina, ka pieteicējs šo pārkāpumu ir izdarījis ar nodomu (tīši), apzinoties seku iestāšanās iespēju un to vēloties.

Lai arī tiesas sēdē pieteicējs norādīja, ka Rīkojumā šādi apstākļi nav minēti un pieteicējs nekādu informāciju *A.E.* nav nodevis (*lietas 153.lapa*), tiesa kritiski vērtēja šādu paskaidrojumu maiņu. Tiesa piešķīra lielāku ticamību kriminālprocesa ietvaros sākotnēji sniegtajai liecībai aizdomās turētā statusā, jo pieteicējs ir parakstījies par to, ka viņam ir izskaidrotas viņa procesuālās tiesības un viņš ir brīdināts, ka viss, ko viņš teiks, var tikt kriminālprocesā izmantots pret viņu (*lietas 109.lapa*).

[4.9] Lietā nav strīda par to, ka krimināllietas materiāli (sarunu audioieraksti) saturēja *K.M.* sarunu ierakstus, kurš krimināllietā ir aizdomās turētās personas statusā. Aizdomās turētās personas statuss vēl nenozīmē, ka persona tiks atzīta arī par vainīgu un notiesāta, līdz ar to kriminālprocesa materiālu nodošana trešajai personai ar mērķi tos publiskot, ko neapstrīd arī pieteicējs (*lietas 153.lapa*), sabiedrībā var radīt iespaidu, ka šī persona ir izdarījusi noziegumu, ja jau viņas sarunas ir noklausītas un ierakstītas, un ka aizdomās turētā persona jau ir atzīta par vainīgu. Tātad tas aizskar personas reputāciju, godu un cieņu.

Pieteicējs tiesas sēdē paskaidroja, ka vēlējās, lai krimināllietas audioieraksti tiktu publiskoti, apzinājās, kur nodotie materiāli var nonākt un kādas var būt sekas, tāpēc tiesas ieskatā pieteicēja apgalvojumi par to, ka lietā nav pierādīta cēloņsakarība starp pieteicēja rīcību (krimināllietas materiālu nodošanu trešajai personai) un krimināllietas materiālu publiskošanu interneta portālā */interneta vietne/*, un ka krimināllietas materiālus to publicēšanai, iespējams, ir nodevusi kāda cita persona, ir vērtējami kritiski un kā mēģinājums izvairīties no atbildības. Turklāt tam šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

Konkrētajā gadījumā pārkāpuma sekas – izmeklēšanas noslēpumu saturošu materiālu nodošanu personai, kurai nav tiesību iepazīties ar tiem, un šo krimināllietas materiālu vēlāku publiskošana – nav iespējams novērst, jo nav iespējams padarīt notikušu faktu par nebijušu, proti, padarīt krimināllietas materiālu nodošanas, kā arī publiskošanas faktu par nebijušu.

Tādējādi tiesa atzina, ka pieteicējs ir nodarījis krimināllietā aizdomās turētajai personai *K.M.* būtisku personisku kaitējumu.

Papildus tiesa norādīja, ka piekrīt iestādes secinājumam, ka šāda pieteicēja rīcība mazināja arī */iestāde/* prestižu un reputāciju sabiedrības acīs, apgrūtināja krimināllietas izmeklēšanu un mazināja uzticību valsts pārvaldei kopumā.

[4.10] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secināja, ka iestāde pamatoti ir atzinusi, ka, ņemot vērā pieteicēja izdarītos pārkāpumus, */iestāde/* nevar paļauties, ka pieteicējs kā */amats/* arī turpmāk nepārkāps normatīvo aktu prasības un nepieļaus prettiesisku rīcību. Līdz ar to Rīkojums ir tiesisks (izpildās Kārtības Nr.1 - 4/2 38., 40., 41., 45. un 46.punktā minētais nosacījums amatpersonas atbrīvošanai no amata – personai nodarīts būtisks personisks kaitējums) un pieteicēja izdarītajam pārkāpumam samērīgs un atbilstošs.

Vienlaicīgi tiesas ieskatā pieteicēja norādītajiem motīviem, kāpēc viņš ir šādi rīkojies - juties nenovērtēts */iestāde/* un vēlējies informēt sabiedrību par pārkāpumiem */iestāde/* darbībā, - nav nozīmes un tie nekādā mērā neattaisno pieteicēja rīcību.

[4.11] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) 2011.gada 30.novembra spriedumā lietā Nr.SKA – 369/2011 ir norādījis, ka administratīvais process un kriminālprocess ir tiesiski patstāvīgi procesi ar atšķirīgu mērķi (nodokļu samaksas pārbaude pirmajā un krimināltiesvedības noteikšana otrajā gadījumā), pat ja abos procesos tiek pārbaudīti vieni un tie paši faktiskie apstākļi. Līdz ar to, kā atzinis Senāts, šie procesi savstarpēji nav atkarīgi, citstarp, attiecībā uz iegūtajiem pierādījumiem un to novērtējumu (*sk. 2011.gada 16.novembra sprieduma lietā Nr.SKA - 144/2011 15.punktu*). Tajā pašā laikā tas nenozīmē, ka procesa dalībnieki būtu ierobežoti prasīt citu pierādījumu pārbaudi, tostarp kriminālprocesa ietvaros iegūtos, ja tie ir nozīmīgi administratīvās lietas izspriešanā (*turpat*). Senāts savā praksē vairākkārt ir atzinis, ka gan personas iestādē sniegti paskaidrojumi, kas iegūti, konstatējot un vācot faktus, gan citā procesā iegūtas liecības tiesā ir atzīstamas par rakstveida pierādījumiem (*sk. 2005.gada 13.septembra sprieduma lietā Nr.SKA - 235/2005 12.1.apakšpunktu, 2007.gada 26.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA - 154/2007 11.punktu*).

Līdz ar to tiesa noraidīja kā nepamatotu pieteicēja iebildumu, ka */iestāde/* nebija tiesīgs izmantot kriminālprocesā iegūtos paskaidrojumus administratīvajā procesā. Tāpat nav pamatots pieteicēja iebildums, ka iestāde nepamatoti nav pievienojusi disciplinārlietai citus paskaidrojumus, kā vien 2012.gada 11.aprīļa nopratināšanas protokolu. Pirmkārt, no lietas materiāliem neizriet, ka pieteicējs būtu iestādei to lūdzis. Otrkārt, pieteicēja disciplinārlietas ietvaros sniegtais paskaidrojums ir pievienots disciplinārlietai (*lietas 43.lapa*). Treškārt, pieteicējs tiesas sēdē atzina, ja disciplinārlietas ietvaros viņam būtu lūgts sniegt paskaidrojumu par notikušo, tie neatšķirtos no tiem, kas ir krimināllietā (*lietas 151.lapa*).

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 1.novembra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūgts no kriminālprocesa

Nr.16870000612 izprasīt informāciju, vai ir noskaidrota persona, kurai pieteicējs nodeva audioierakstu un vai tā ir */interneta vietne/* pārstāvis.

Apelācijas sūdzībā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[5.1] Primārais tiesai bija pārbaudīt lietā konstatētos faktus un secinājumus, vai tie ir pamatoti ar lietas materiāliem, un tikai pēc tam izdarīt secinājumus par to, ka tieši pieteicēja rīcības rezultātā kādai personai ir radīts būtisks kaitējums.

[5.2] Tiesnese tiesas sēdes laikā pēc pieteicēja paskaidrojumu noklausīšanās smējās, kā arī apgalvoja, ka ir personīgi pazīstama ar */iestāde/* priekšnieku.

[5.3] Sākotnēji pieteicējs tiešām domāja, ka persona, kam pieteicējs nodeva audioierakstu, bija portāla */interneta vietne/* pārstāvis, bet kriminālprocesa ietvaros tika noskaidrots, ka tā nav. Minētā persona nav zināma, un, kas notika tālāk ar audioierakstu, arī nav zināms. Līdz ar to netika noskaidrota cēloņsakarība starp pieteicēja darbībām un sekām – audioieraksta publicēšana un būtiska kaitējuma radīšana *K.M.*

[5.4] Tā kā jau pirms audioierakstu nodošanas */iestāde/* darbinieki novēroja pieteicēja tikšanos ar *A.E.*, netika pārbaudīta versija, ka kāda cita */iestāde/* amatpersona varēja izmantot šo apstākli un nodot audioierakstu portāla */interneta vietne/* pārstāvim.

[5.5] *K.M.* katru reizi ar negatīviem komentāriem tiek radīts būtisks personisks kaitējums, kad */iestāde/* publicē rakstus internetā saistībā ar „*/Nosaukums/*" krimināllietas izmeklēšanu.

[5.6] Secinājumi, ka tieši pieteicēja rīcības rezultātā *K.M.* tika radīts būtisks kaitējums, balstās un Rīkojums pamatots tikai uz pieteicēja liecībām aizturētā statusā, kuras pieteicējs sniedza ap pusnakti Valsts policijas izolatorā, turklāt visi pieteicēja pieņēmumi, sniedzot liecību, disciplinārlietas ietvaros tika traktēti kā apgalvojumi, citi pierādījumi lietā nav norādīti, disciplinārlietai nav pievienoti citi pieteicēja pratināšanas protokoli.

[5.7] Atbildētājs nav ņēmis vērā pieteicēja paskaidrojumus disciplinārlietas ietvaros.

[5.8] Nav saprotams, tieši kāda pieteicēja rīcība un kādā veidā mazināja */iestāde/* prestižu sabiedrības acīs un kā apgrūtināja attiecīgās krimināllietas izmeklēšanu. Publikācijas tieši otrādi paātrināja izmeklēšanu.

[5.9] Ņemot vērā */iestāde/ /nodaļa/* vēstulē „Par pieprasījumu" norādīto, disciplinārlietas ietvaros netika noskaidrots, vai portālā */interneta vietne/* publicētie audioieraksti ir līdzīgi vai identiskiem tiem ierakstiem, kas ierakstīti pieteicēja CD diskā.

[6] Administratīvajā apgabaltiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums.

Paskaidrojumā norādīts, ka tiesa nav konstatējusi, ka */iestāde/* būtu izmantojis pierādīšanas līdzekļus, neievērojot likumā noteikto kārtību. Senāts atzinis, ka disciplinārlietas izskatītājam nav aizliegts lietas apstākļu noskaidrošanai izvērtēt materiālus no ierosinātas krimināllietas.

Neatkarīgi no tā, tieši kura persona saņēma no pieteicēja informāciju un kura minēto informāciju tālāk ievietoja interneta portālā, */iestāde/* konstatēja pieteicēja apzinātu rīcību, prettiesiski iegūstot informāciju, izmantojot dienesta stāvokli un izpaužot citai personai informāciju, kuru likums aizliedz. Apstākļa, kura persona ir saņēmusi no pieteicēja informāciju, kas ir izmeklēšanas noslēpums, noskaidrošana neattaisno pieteicēja prettiesisko rīcību.

Fizisko personu datu aizsardzības likuma II nodaļā norādīti attiecīgās informācijas izsniegšanas pieļaujamība un nosacījumi. Pieteicēja rīcības rezultātā ir radīts kaitējums kriminālprocesā iesaistīto personu interesēm, un šīm personām ir tiesības prasīt atlīdzinājumu, kas tām nodarīts ar iestādes faktisko rīcību.

[7] Administratīvajā apgabaltiesā saņemti pieteicēja paskaidrojumi, kuros norādīts uz iemesliem, kāpēc pieteicējs kļuva par nevēlamu personu */iestāde/*, un */iestāde/* darbības pārkāpumiem, kurus konstatējis pieteicējs un kas bija motīvs pieteicēja rīcībai – audioierakstu nodošanai */interneta vietne/* pārstāvim, ko realizēja citas personas.

[8] Administratīvā apgabaltiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmajai daļai administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Rakstveida procesā pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka ar */iestāde/* 2012.gada 11.aprīļa rīkojumu par disciplinārlietas ierosināšanu, lai izvērtētu */iestāde/ /amats/ R.B.* rīcību 2012.gada 16.februārī ar nodomu, bez tiesiska pamata, izmantojot savu dienesta stāvokli, iegūstot audioierakstus, kas saistīti ar kriminālprocesā Nr.16870001410 izmeklējamo priekšmetu un tajā iesaistītajām personām, par ko paredzēta disciplinārā atbildība atbilstoši */iestāde/* likuma */numurs/*.panta pirmajai daļai un Kārtības Nr.1 – 4/2 38. un 46.punktam, tiek ierosināta disciplinārlieta un izveidota izmeklēšanas komisija.

Tātad no minētā rīkojuma izriet, ka pieteicējam disciplinārlieta ierosināta par Kārtības Nr.1 – 4/2 38. un 46.punkta pārkāpumiem.

[11] Kārtības Nr.1 – 4/2 38.punkts noteic, ka par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu – soda ar rājienu vai mēnešalgas samazināšanu uz laiku līdz vienam gadam, ieturot līdz 20 procentiem no mēnešalgas. Par tādu pašu disciplinārpārkāpumu, ja tas izdarīts atkārtoti gada laikā pēc soda piemērošanas vai, ja tā dēļ valstij vai personai nodarīts būtisks mantisks zaudējums vai valstij nodarīts

būtisks morāls kaitējums, vai personai nodarīts būtisks personisks kaitējums - soda ar pazemināšanu amatā uz laiku līdz trim gadiem vai atbrīvošanu no amata.

Kārtības Nr.1 – 4/2 46.punkts noteic, ka par citu normatīvo aktu neievērošanu amatu pienākumu izpildē - soda ar piezīmi vai rājienu. Par tādu pašu disciplinārpārkāpumu, ja tas izdarīts atkārtoti gada laikā pēc soda piemērošanas vai, ja tā dēļ valstij vai personai nodarīts būtisks mantisks zaudējums vai valstij nodarīts būtisks morāls kaitējums, vai personai nodarīts būtisks personisks kaitējums – soda ar mēnešalgas pazemināšanu uz laiku līdz vienam gadam, ieturot līdz 20 procentiem no mēnešalgas.

Apgabaltiesa konstatē, ka disciplinārlietu izmeklēšanas komisija ierosināja par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kā rezultātā personai nodarīts būtisks personisks kaitējums, un ierobežotas informācijas izpaušanu, saukt pieteicēju pie disciplināratbildības saskaņā ar Kārtības Nr.1 – 4/2 38.punktu un */iestāde/* likuma */numurs/*.panta pirmo daļu un atbilstoši */iestāde/* likuma */numurs/*.panta otrās daļas 5.punktam piemērot disciplinārsodu – atbrīvošanu no amata (skat. 2012.gada 8.maija disciplinārlietas izmeklēšanas slēdzienu).

Savukārt pieteicējs atbilstoši Rīkojumam (rezolutīvajai daļai) saukts pie disciplināratbildības un piemērots disciplinārsods – atbrīvošana no amata par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kā rezultātā personai nodarīts būtisks personisks kaitējums.

Vienlaicīgi apgabaltiesa konstatē, ka Rīkojumā pieteicējs ir saukts pie disciplinārās atbildības arī par citiem pārkāpumiem, kā arī no Rīkojuma kopumā izriet, ka iestāde ir secinājusi, ka ar savu prettiesisko rīcību pieteicējs nodarījis kaitējumu ne tikai fiziskai personai, bet arī valsts interesēm.

Tā kā disciplinārlieta ierosināta un sods uzlikts par Kārtības Nr.1 – 4/2 38.punktu, lietā ir noskaidrojams, vai pieteicējs pamatoti ir saukts pie disciplināratbildības par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kā rezultātā personai nodarīts būtisks personisks kaitējums un vai pamatoti piemērots disciplinārsods – atbrīvošana no amata par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kā rezultātā personai nodarīts būtisks personisks kaitējums.

Pieteicējs apelācijas sūdzībā īpaši uzsvēris, ka nepārsūdz to, ka ir atbrīvots no amata. Pieteicējs vienīgi lūdz Rīkojuma nolēmuma daļā iekļaut secinājumus, kas apstiprinās ar administratīvās lietas materiāliem. Pieteicējs pārsūdz Rīkojuma nolēmuma daļas secinājumu - kā rezultātā personai nodarīts (būtisks) personisks kaitējums.

[12] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā konstatētajiem faktiem un motivācijai, to neatkārtojot (izņemot šī sprieduma [4.6] – [4.10] punktu).

[13] Lietā nav strīda par to, ka krimināllietas materiāli (sarunu audioierakstu datnes) tika publicēti interneta portālā */interneta vietne/*. Šāds apstāklis ir konstatēts Rīkojumā, un to neapstrīd arī pieteicējs. Strīds lietā ir par to, vai tieši pieteicēja rīcības rezultātā (nododot krimināllietas materiālus trešajai personai) kriminālprocesā iesaistītai personai *K.M.* tika nodarīts būtisks personisks kaitējums.

Apgabaltiesas ieskatā lietā nav būtiski tieši kura persona, proti, vai no interneta portāla */interneta vietne/* vai ar šo portālu nesaistīta persona saņēma no pieteicēja krimināllietas materiālus. Tāpat konkrētās lietas ietvaros nav būtiski tas, kura persona šos materiālus publicēja šajā interneta portālā.

Noteicošais šajā lietā ir fakts, par kuru, kā tiesa jau iepriekš konstatēja, nepastāv strīds, ka pieteicējs apzināti, prettiesiski, izmantojot savu dienesta stāvokli, ieguva krimināllietas materiālus, kas ir izmeklēšanas noslēpums un kuru izpaušana ir aizliegta ar likumu, un nodeva tos trešajai personai, kura nepieder pie tām Kriminālprocesa likumā minētajām personu kategorijām, kuras drīkst iepazīties ar kriminālprocesa materiāliem (Kriminālprocesa likuma 375.panta pirmā daļa).

Kriminālprocesa likuma 375.panta pirmā daļa skaidri noteic, ka krimināllietā esošie materiāli ir izmeklēšanas noslēpums. Tātad šī norma garantē kriminālprocesā iesaistītajām personām, tajā skaitā arī aizdomās turētajām personām tiesības paļauties, ka krimināllietā esošie materiāli netiks publiskoti kriminālprocesa laikā.

Pieteicējs pirmās instances tiesas sēdē paskaidroja, ka vēlējās, lai krimināllietas audioieraksti tiktu publiskoti, apzinājās, kur nodotie materiāli var nonākt un kādas var būt sekas, tāpēc tiesas ieskatā pieteicēja apgalvojumi par to, ka lietā nav pierādīta cēloņsakarība starp pieteicēja rīcību (krimināllietas materiālu nodošanu trešajai personai) un krimināllietas materiālu publiskošanu interneta portālā */interneta vietne/*, un ka krimināllietas materiālus to publicēšanai, iespējams, ir nodevusi kāda cita persona, ir vērtējami kritiski un kā mēģinājums izvairīties no atbildības. Turklāt tam šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

[14] Iestāde ir atzinusi, ka *R.B.* nododot audioierakstu sarunu failus, kas ir izmeklēšanas noslēpums, no */Nosaukums/* krimināllietas trešajai personai, kā rezultātā minētie audioierakstu faili nonāca atklātībā, ir nodarījis kriminālprocesā Nr.16870001410 iesaistītajai personai *K.M.* personisku kaitējumu, uz ko *K.M.* norāda arī savā 2012.gada 5.aprīļa pratināšanas protokolā, jo viņš paļāvās uz */iestāde/* kā izmeklēšanas iestādes likumīgu rīcību, nepieļaujot telefonsarunu audioierakstu, kas tika iegūti operatīvajā ceļā un vēlāk pievienoti kriminālprocesa Nr.16870001410 materiāliem, nonākšanu publiskajā telpā. Minētā *K.M.* paļaušanās izriet no tiesiskās paļāvības principa. Turklāt arī Kriminālprocesa likuma 375.panta otrā daļa nosaka personu loku, kuras drīkst iepazīties ar krimināllietas materiāliem pēc kriminālprocesa pabeigšanas un galīgā nolēmuma spēkā stāšanās. Tādējādi */iestāde/* ir secinājis, ka pieteicēja rīcības rezultātā ir nodarīts kaitējums ne tikai */iestāde/* kā valsts pārvaldes iestādei, negatīvi ietekmējot */iestāde/* tēlu, bet arī kriminālprocesā iesaistītās personas interesēm.

Kārtības Nr.1 - 4/2 **7**.2.apakšpunkts noteic, ka atbildību par disciplinārpārkāpumu pastiprina šādi apstākļi: darbinieka tīša disciplinārpārkāpuma dēļ valstij vai personai nodarīts būtisks mantisks zaudējums vai būtisks personisks, arī morāls, kaitējums, bet 9.2.apakšpunkts noteic, ja disciplinārpārkāpuma dēļ ir radīts personisks, arī morāls kaitējums, ko nav iespējams novērst, novēršot attiecīgā disciplinārpārkāpuma tiešās sekas, tas uzskatāms par būtisku personisku kaitējumu.

Kārtības Nr.1 - 4/2 9.3.punkts noteic, ja disciplinārpārkāpuma dēļ ir radīts kaitējums svarīgām valsts vai sabiedrības interesēm un šo kaitējumu nav iespējams novērst, novēršot attiecīgā disciplinārpārkāpuma tiešās sekas, tas uzskatāms par būtisku kaitējumu valstij.

Konkrētajā gadījumā pārkāpuma sekas – izmeklēšanas noslēpumu saturošu materiālu nodošanu personai, kurai nav tiesību iepazīties ar tiem, un šo krimināllietas materiālu vēlāku publiskošana – nav iespējams novērst, jo nav iespējams padarīt notikušu faktu par nebijušu, proti, padarīt krimināllietas materiālu nodošanas, kā arī publiskošanas faktu par nebijušu.

Apgabaltiesa no lietas materiāliem, tai skaitā no Rīkojuma, konstatē, ka tas nesatur pamatojumu, ka (kāds) tieši ar ierakstu publicēšanu fiziskajai personai radies būtisks personisks kaitējums. Apgabaltiesa uzskata, ka ierakstu publiskošanas fakts pats par sevi nerada personai būtisku personisku kaitējumu. Rīkojums nesatur pamatojumu, kas tieši radīja fiziskai personai šo būtisko kaitējumu. Nav pietiekami atsaukties uz 9.2.apakšpunktā noteikto, ka konkrētajā gadījumā disciplinārpārkāpuma dēļ pārkāpuma sekas nav iespējams novērst, jo nav iespējams padarīt notikušu faktu par nebijušu, tādēļ pārkāpums uzskatāms par būtisku personisku kaitējumu. *K.M.* ir publiska persona, tādēļ konkrētajā gadījumā iestādei bija izvērstāk jāsniedz pamatojums fiziskās personas būtiskam personiskam kaitējumam. Apgabaltiesas ieskatā *K.M.* būtisku personisku kaitējumu varēja radīt viņa tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību pārkāpums, taču šādu pamatojumu Rīkojums nesatur.

Apgabaltiesa uzskata, ka Rīkojums attiecībā uz konstatējumu, ka fiziskai personai ir radīts būtisks personisks kaitējums ir kļūdains.

[15] Tā kā pieteicējs apzināti, prettiesiski, izmantojot savu dienesta stāvokli, ieguva krimināllietas materiālus, kas ir izmeklēšanas noslēpums un kuru izpaušana ir aizliegta ar likumu, un nodeva tos trešajai personai, kura nepieder pie tām Kriminālprocesa likumā minētajām personu kategorijām, kuras drīkst iepazīties ar kriminālprocesa materiāliem, tad apgabaltiesa uzskata, ka iestāde pamatoti secināja, ka pieteicēja rīcības rezultātā ir nodarīts kaitējums */iestāde/* kā valsts pārvaldes iestādei, negatīvi ietekmējot */iestāde/* tēlu un ka šādas rīcības rezultātā pieteicējs ir zaudējis darba devēja uzticību, jo nevar paļauties, ka pieteicējs kā */amats/* arī turpmāk nepārkāps normatīvo aktu prasības un nepieļaus prettiesisku rīcību, proti, šāda pieteicēja rīcība turpmāk neatkārtosies. Tāpat apgabaltiesa uzskata, ka nav izšķirošas nozīmes faktam, ka nav noskaidrota persona, kurai pieteicējs ir nodevis materiālu, jo jau ar ierakstu nodošanu trešajai personai, kura nepieder pie tām Kriminālprocesa likumā minētajām personu kategorijām, kuras drīkst iepazīties ar kriminālprocesa

materiāliem, pat, ja ieraksti netiek publicēti, tiek radīts kaitējums svarīgām valsts interesēm, tiek grauta uzticība izmeklēšanas iestādēm, radot iespaidu, ka tās nespēj nodrošināt personu tiesību uz privāto dzīvi ievērošanu, izmeklēšanas noslēpuma aizsardzību. Ņemot vērā izmeklēšanas iestādēm piešķirtās tiesības, ir svarīgi, lai sabiedrība uzticētos tām un paļautos, ka šīs pilnvaras tiks izmantotas tikai tiesiskā veidā. Šī uzticēšanās ir svarīga, jo pretējā gadījumā personas būs atturīgas ziņot izmeklēšanas iestādēm to rīcībā esošo informāciju.

R.B., kā */iestāde/ /nodaļa/ /amats/*, kuram tieši jāgarantē personu tiesību ievērošanu kriminālprocesa ietvaros, veica darbības, kas diskreditē */iestāde/*, un ar savu rīcību neatgriezeniski grauj iedzīvotāju uzticību */iestāde/* kopumā, jo jebkura */iestāde/* amatpersonas rīcība ietekmē */iestāde/* darbību kopumā. Tāpat apgabaltiesa uzskata, ka Kriminālprocesa materiālos esošās informācijas noplūde var radīt kaitējumu turpmākai krimināllietas izmeklēšanai, jo mazinās kriminālprocesā iesaistīto personu uzticība procesa virzītājam, kā arī */iestāde/* kopumā, kas var sarežģīt pierādījumu iegūšanu kriminālprocesā Nr.16870001410, jo informācija par materiālu noplūdi no */Nosaukums/* lietas tika atspoguļota masu informācijas līdzekļos, kā rezultātā plaši tika pievērsta sabiedrības uzmanība par notikušo informācijas noplūdi */iestāde/*. Kā jebkurai valsts institūcijai, arī */iestāde/* sekmīgas darbības nodrošināšanai būtiska ir sabiedrības uzticēšanās. Šī uzticēšanās mazinās, ja */iestāde/ /nodaļa/ /amats/*, kura galvenais uzdevums noziedzīgu nodarījumu izmeklēšana, kas ietver arī izmeklēšanas noslēpuma saglabāšanu, ļaunprātīgi izmanto savu dienesta stāvokli un nopludina kriminālprocesa materiālus, tādējādi apzināti pārkāpjot kriminālprocesuālās tiesību normas, */iestāde/* likuma normas un */iestāde/* iekšējo normatīvo aktu prasības.

Ņemot vērā šajā punktā atzīto, apgabaltiesa uzskata, ka pieteicēja rīcības rezultātā ir nodarīts kaitējums svarīgām valsts interesēm un šo kaitējumu nav iespējams novērst, novēršot attiecīgā disciplinārpārkāpuma tiešās sekas. Tādējādi ir konstatējams atbildību pastiprinošs apstāklis valstij nodarīts būtisks kaitējums.

Apgabaltiesa uzskata, ka pie konstatētajiem apstākļiem iestāde pamatoti par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu pieteicējam piemērojusi disciplinārsodu – amatpersonas atbrīvošanu no amata. Iestāde pamatoti, nosakot disciplinārsoda veidu, ņēmusi vērā, piemērojamā soda atbilstību izdarītā pārkāpuma smagumam. Piemērotais sods ir samērīgs un atbilstošs pieteicēja izdarītajam pārkāpumam.

[16] Attiecībā uz apelācijas sūdzībā minētajiem argumentiem Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka noteicošais šajā lietā ir fakts, ka pieteicējs apzināti, prettiesiski, izmantojot savu dienesta stāvokli, ieguva krimināllietas materiālus, kas ir izmeklēšanas noslēpums un kuru izpaušana ir aizliegta ar likumu, un nodeva tos trešajai personai, kura nepieder pie tām Kriminālprocesa likumā minētajām personu kategorijām, kuras drīkst iepazīties ar kriminālprocesa materiāliem, tādēļ nav izšķirošas nozīmes pieteicēja norādītajam, ka netika pārbaudīta versija, ka kāda cita */iestāde/* amatpersona varēja izmantot šo apstākli un nodot audioierakstu portāla */interneta vietne/* pārstāvim, un ka nav zināma persona, kurai pieteicējs nodeva

audioierakstu un kas notika tālāk ar to, proti, netika noskaidrota cēloņsakarība starp pieteicēja darbībām un sekām (audioieraksta publicēšana un būtiska kaitējuma radīšana *K.M.*).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt *R.B.* pieteikumu par */iestāde/* 2012.gada 18.maija rīkojuma Nr.20 – 2/269 atzīšanu par prettiesisku.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente	*(paraksts)*	S.Kanenberga
Tiesneses	*(paraksts)*	A.Kovaļevska
	(paraksts)	U.Mihailova

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese S.Kanenberga
Rīga, 2013.gada 25.jūnijā